

KESÄKUU 2021

Palkkatilasto

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2021

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2021

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2021 antaa kattavan yleiskuvan työntekijöiden palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista. Tuntipalkkatilastoon kuuluvat teollisuuden ja rakentamisen työntekijät sekä eräiden kuljetus- ja palvelualojen työntekijät.

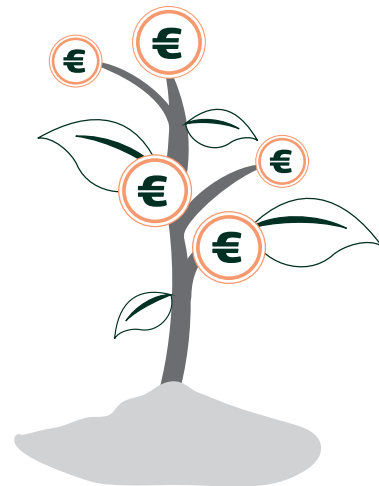
Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.

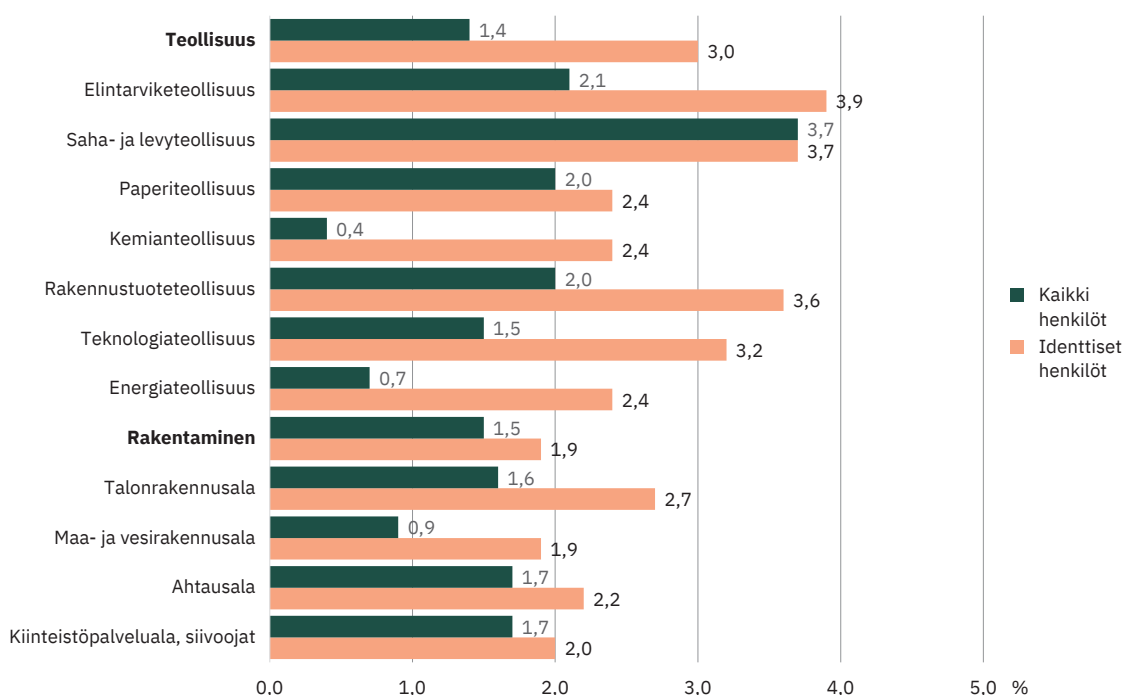
Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan tuntiansiot nousivat teollisuudessa keskimäärin 1,4 prosenttia ja rakentamisessa keskimäärin 1,5 prosenttia vuoden 2020 4. neljännekseltä vuoden 2021 4. neljännekselle. Työehtosopimusten mukainen palkankorotus oli tilastojaksolla teollisuudessa keskimäärin 1,9 prosenttia ja rakentamisessa 1,3 prosenttia. Sopimuskorotuksen ylittävä tai alittava ansiokehitys johtuu yrityskohtaisista palkankorotuksista ja tilastoaineistossa tapahtuneista rakennemuutoksista.

KAAVIO 1 Työntekijöiden ansiokehitys erällä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2020 - 4. neljännes 2021

- Henkilöstön vaihtuvuus yleensä hidastaa kaikkien henkilöiden ansiokehitystä.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys saattaa nopeuttaa keskiansioiden nousua.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. 4. neljänneksellä 2020 ja 4. neljänneksellä 2021. Identtisten henkilöiden ansiokehitystä mittaamalla poistetaan vaihtuvuuden vaikutus keskiansion muutoksesta.

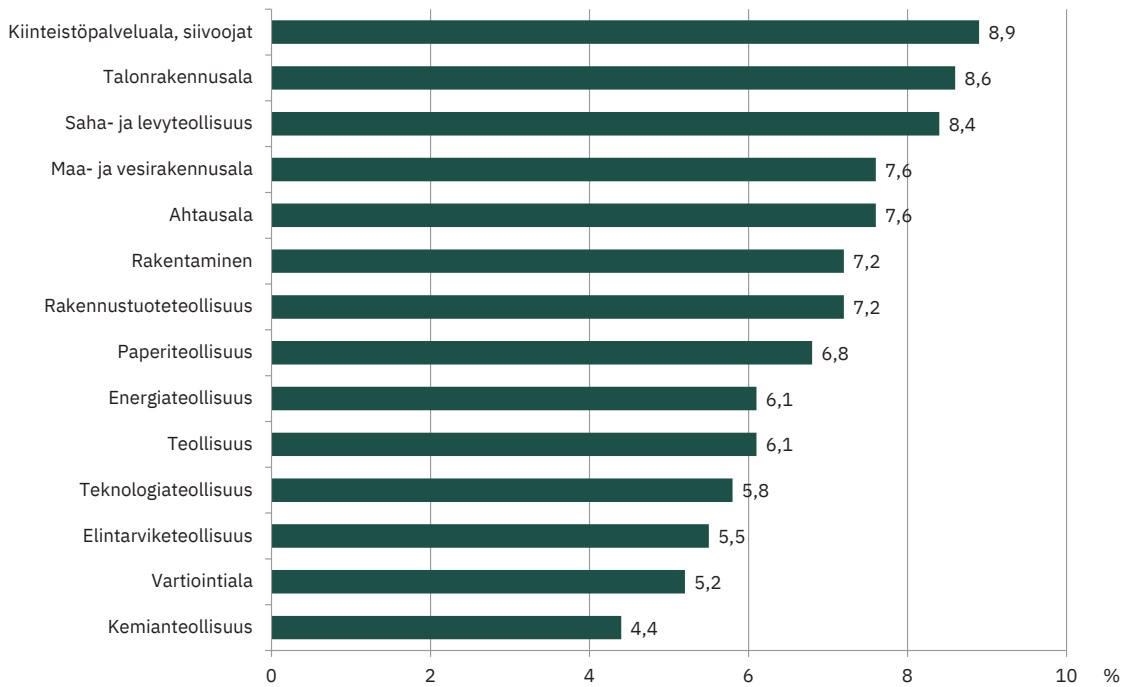
Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. **Säännöllisen työajan ansioon** ei lueta esimerkiksi yli- tai sunnuntaityöstä maksettuja korotuksia eikä tulospalkkioita. Tuntipalkkaisten työntekijöiden neljännesvuositilastossa seurataan lisäksi aika-, urakka- ja palkkiotyön ansioita (perusansiota) sekä tehdyn työajan ansioita (jotka sisältävät yli- ja sunnuntaityökorotukset) tehtyä työtuntia kohti laskettuna.

Tuntipalkkatilastossa eivät ole mukana oppilaat, harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

KAAVIO 2 Työntekijöiden ansiokehitys erällä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2016 – 4. neljännes 2021

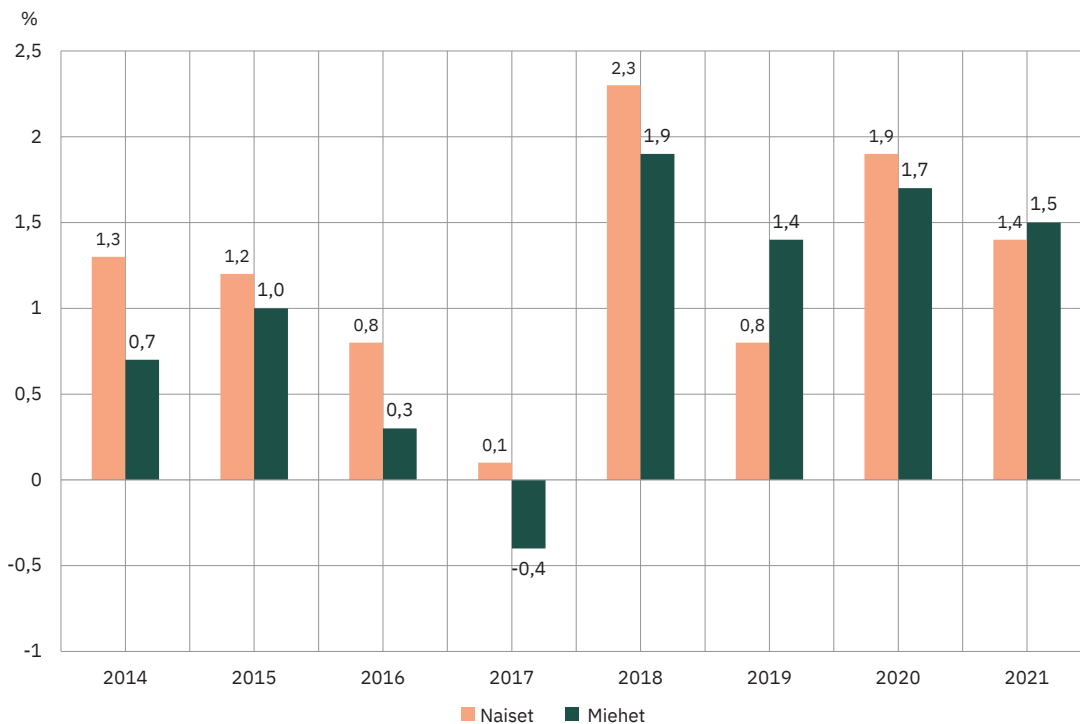

Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että tilastoidut keskiansiot nousevat eri vauhtia eri aloilla?

- Sopimuskorotusten suuruus vaihtelee aloittain.
- Rakennemuutosten voimakkuus vaihtelee aloittain: esim. henkilöstön vaihtuvuus ja muutokset tilastoon vastanneiden yritysten joukossa vaikuttavat usein ansiokehitykseen.
- Joillakin aloilla voi olla pulaa osaavasta työvoimasta, joillakin ylläarjontaa. Kilpailu osaajista johtaa suurempiin palkkaliikumisiin.

KAAVIO 3 Ansiokehitys sukupuolittain teollisuuden työntekijöillä

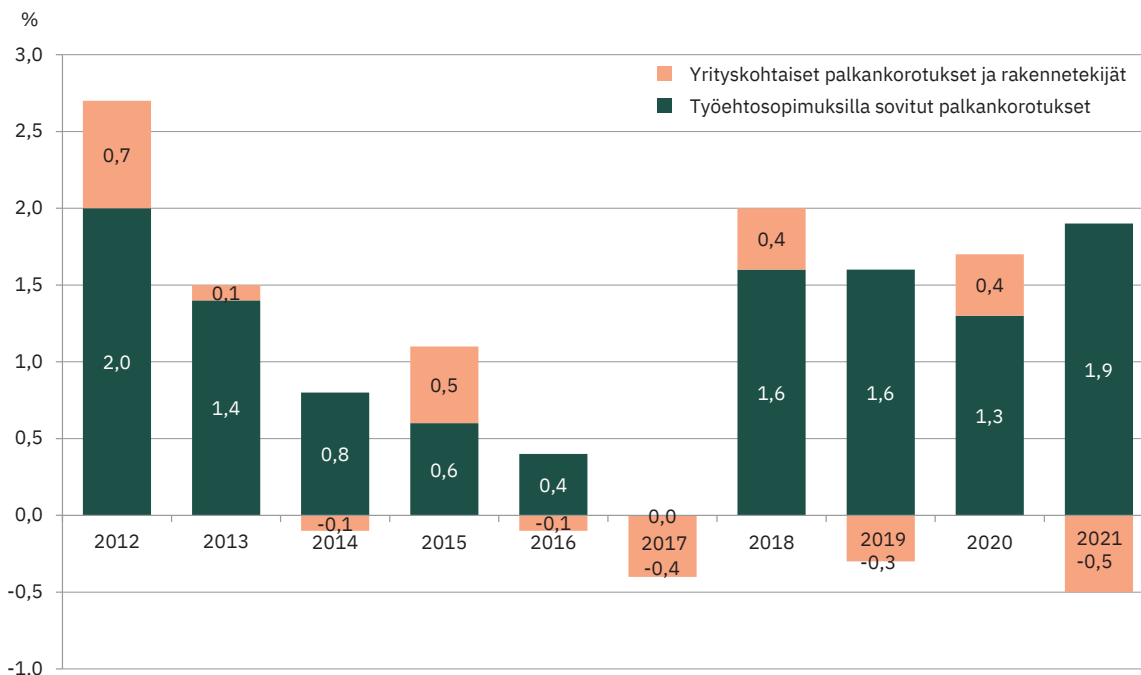
Säännöllisen työajan ansioiden muutos 2014–2021, 4. neljännes - 4. neljännes

KAAVIO 4

Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2012–2021

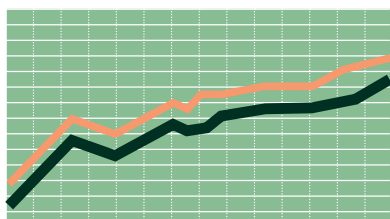
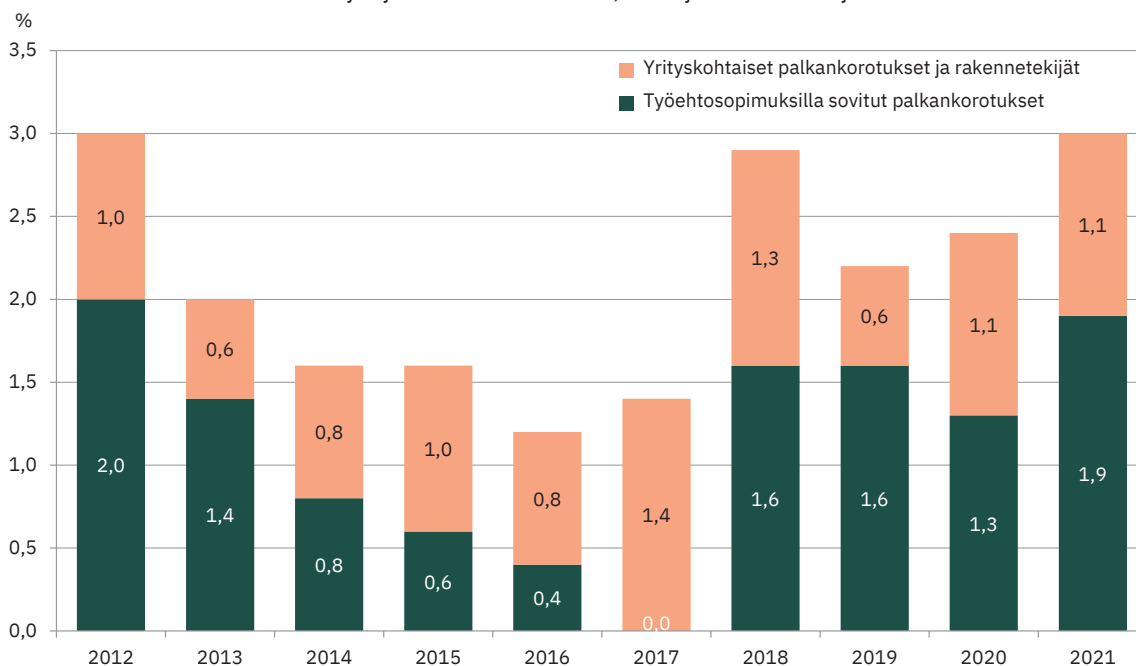
Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes - 4. neljännes

KAAVIO 5

Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2012–2021, identtiset henkilöt

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes

Ansiokehitys koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. Palkkaliukuma eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

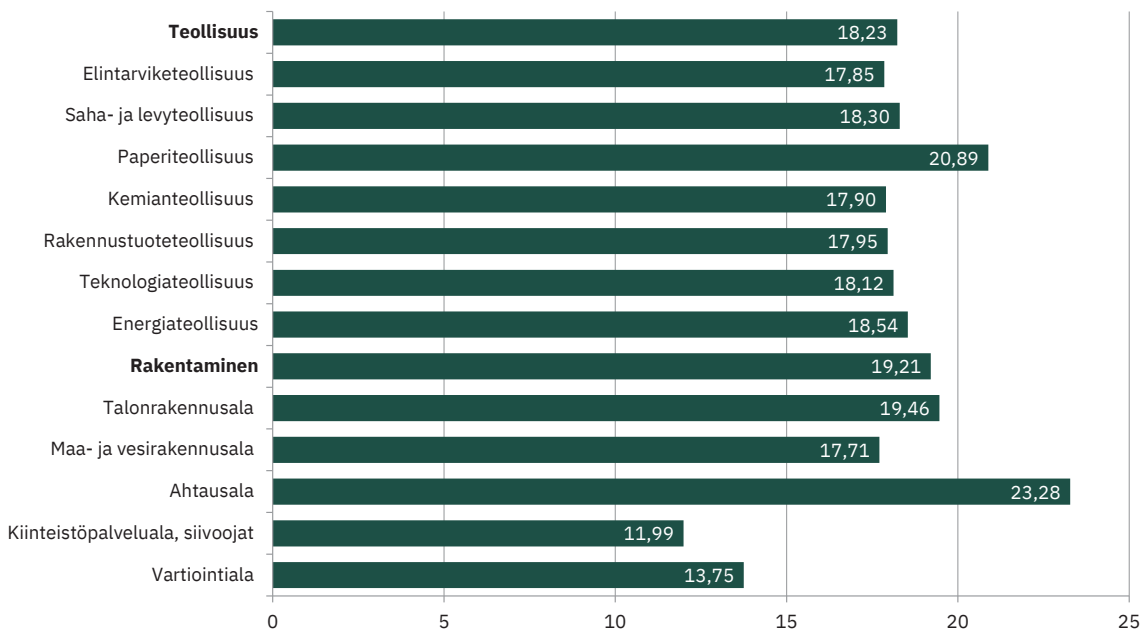
Palkkojen taso ja rakenne

Säännöllisen työajan keskiansio oli teollisuuden työntekijöillä 18,23 euroa tunnissa ja rakentamisen työntekijöillä 19,21 euroa tunnissa 4. neljänneksellä 2021. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

KAAVIO 6 Työntekijöiden keskiansioita erällä EK:n sopimusaloilla

Säännöllisen työajan tuntiansio 4. neljänneksellä 2021, euroa/tunti

Taulukko 1. Työntekijöiden ansiohajonta erällä aloilla, 4. neljännes 2021

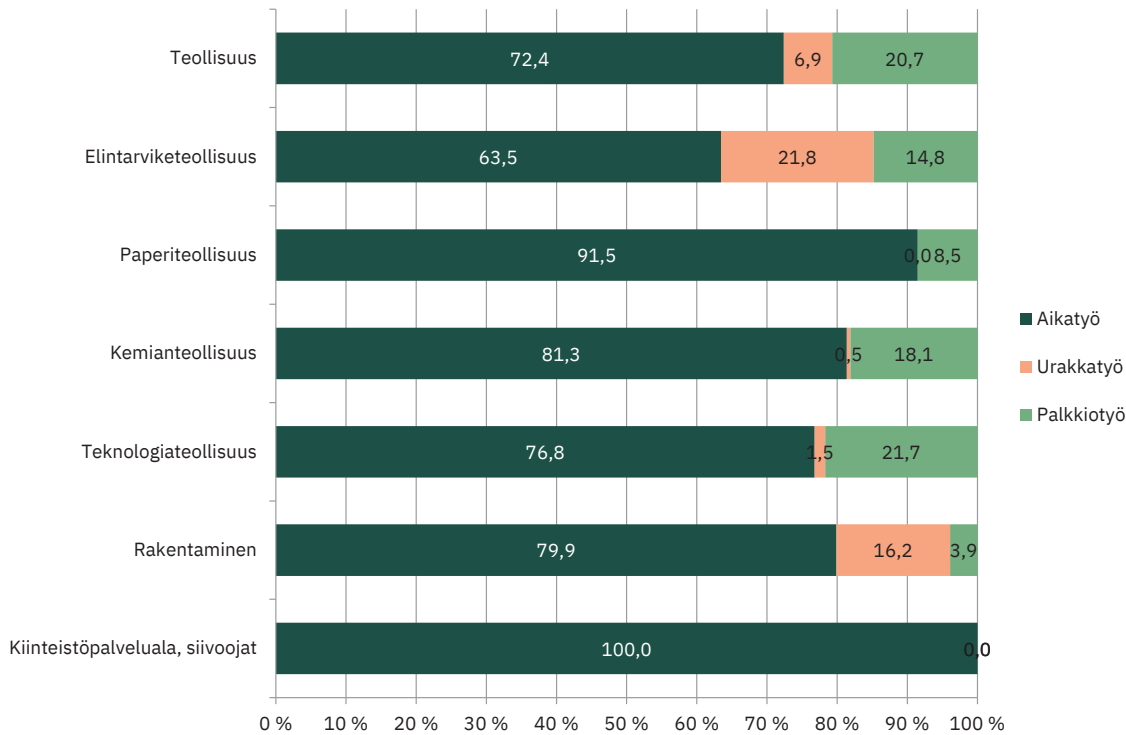
Säännöllisen työajan ansio, €/tunti

	Alin desiili	Mediaani	Ylin desiili
Elintarviketeollisuus	12,82	16,81	21,96
Saha- ja levyteollisuus	14,24	17,80	20,78
Paperiteollisuus	17,82	20,56	22,88
Graafinen teollisuus	12,96	16,19	21,33
Kemianteollisuus	13,72	17,43	22,47
Rakennustuoteteollisuus	13,93	17,05	21,78
Teknologisteollisuus	14,04	17,60	22,28
Energiateollisuus	15,23	18,37	21,48
Talonrakennusala	14,53	18,08	24,48
Maa- ja vesirakennusala	14,51	17,07	21,26
Talotekniikka-ala	15,60	19,06	24,17
Ahtausala	19,84	22,44	25,45
Kiinteistöpalveluala, siivoojat	10,88	11,43	12,80

KAAVIO 7

Aika-, urakka- ja palkkiotyön osuudet koko työajasta eräillä aloilla

4. neljännes 2021

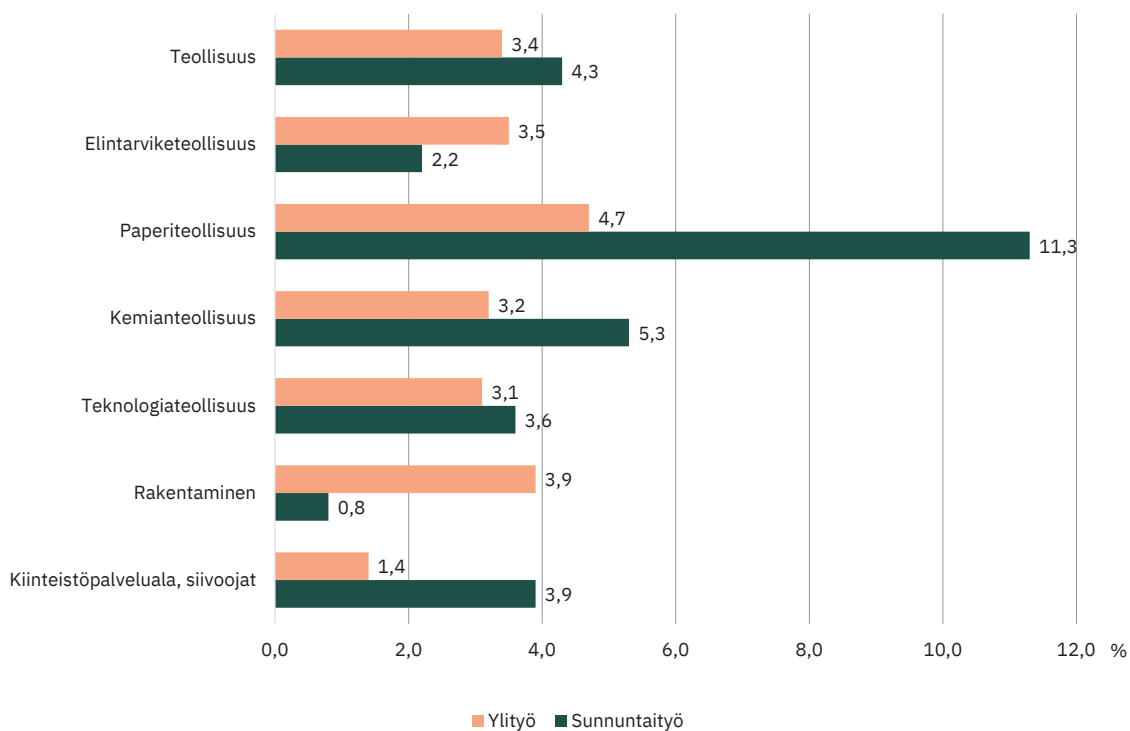

- Aikatyössä palkka on aikayksikköä kohden kiinteä ja etukäteen määrätty eikä se ole välittömästi riippuvainen työsuorituksesta.
- Urakkatyössä ansio on kokonaan (suora urakka) tai osittain (osaurakka) riippuvainen työn määrästä.
- Palkkiotyössä työntekijän ansio riippuu joko kokonaan tai osittain työn tuloksesta tai laadusta.

KAAVIO 8

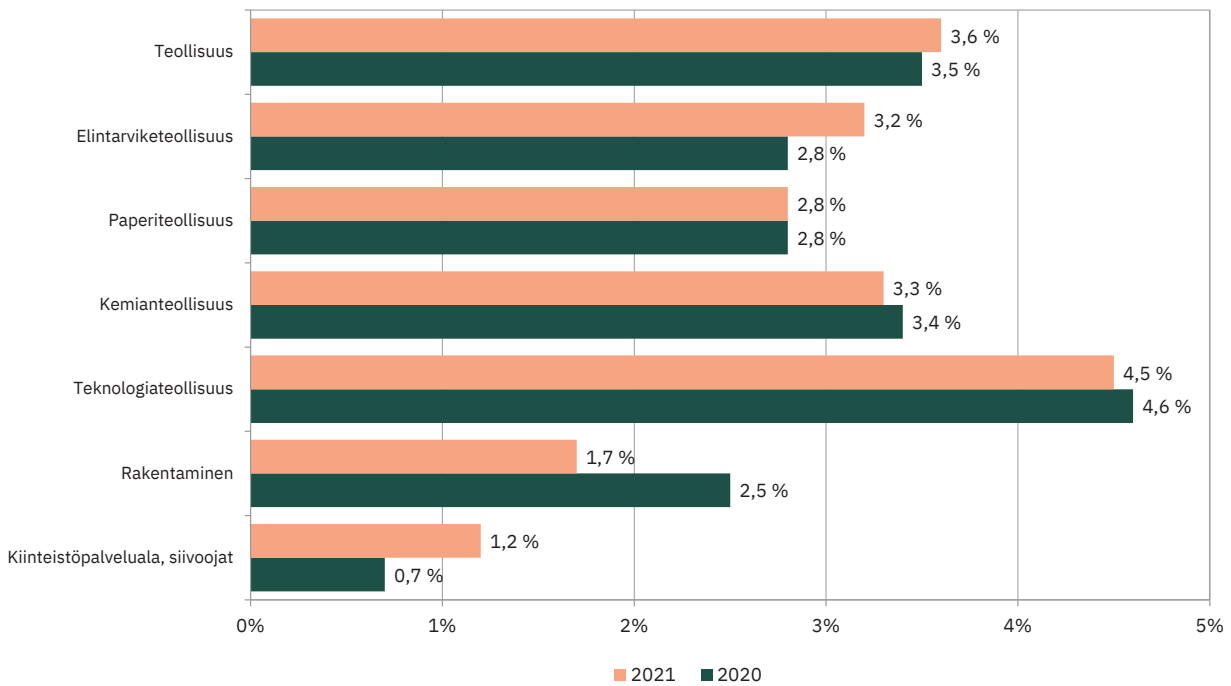
Yli- ja sunnuntaityön osuudet koko työajasta eräillä aloilla

4. neljännes 2021

Tulospalkkioiden osuus työntekijöiden kokonaisansioista erällä aloilla vuosina 2020 ja 2021

Osuus kokonaisansioista tulospalkkioita saaneilla

- Teollisuuden työntekijöistä 39 prosentille maksettiin tulospalkkioita vuonna 2020.
- Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli teollisuuden työntekijöillä 3,6 prosenttia kokonaisansioista.
- Vuonna 2021 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2020 tulokseen.

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulospalkkausjärjestelmään perustuvat toiminnan tuloksellisuudesta riippuvat palkkiot, jotka maksetaan yleensä 1-4 kertaa vuodessa. Tulospalkkioihin luetaan myös käteiset voittopalkkiot ja voitonjako, mutta ei rahastoitavia tulos- ja voittopalkkioita.

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Tuntipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **4. vuosineljänneksellä** tehdyistä tunneista ja niitä vastaavista palkoista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään sähköisesti siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Tuntipalkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki sellaiset EK:n jäsenyritykset teollisuudessa, rakentamisessa ja erällä kuljetus- ja palvelualoilla, joilla on työntekijäasemassa olevia tuntipalkkaisia työntekijöitä. Useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain).

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan ansiota**, joka sisältää perusansion (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansion) lisäksi vuorotyö- ja olosuhdelisät. Tulospalkkiot ja yli- ja sunnuntaityön korotusosat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (työtuntia kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %
TEOLLISUUS	83 744 84 649	1,1	69 515	1627 1644	1,1	2,7	1797 1823	1,4	3,0	1932 1971	2,0	3,7
Elintarviketeollisuus	11 099 11 673	5,2	9 119	1541 1570	1,9	3,8	1749 1785	2,1	3,9	1825 1873	2,6	4,4
Peruselintarviketeollisuus	4 575 5 118	11,9	3 653	1396 1432	2,6	4,3	1649 1694	2,7	4,3	1754 1806	3,0	4,6
Lihanjalostusteollisuus	5 796 5 802	0,1	4 802	1644 1671	1,6	3,1	1800 1829	1,6	3,2	1846 1887	2,2	3,8
Panimoteollisuus	728 753	3,4	664	1704 1737	1,9	3,7	2008 2068	3,0	4,5	2125 2224	4,7	6,1
TeVaNaKe-teollisuus	1 698 1 959	15,4	1 370	1407 1403	-0,3	2,2	1499 1510	0,7	3,2	1560 1580	1,3	4,1
Tekstiili- ja muotiala	1 200 1 391	15,9	931	1421 1408	-0,9	1,7	1541 1542	0,1	3,0	1626 1635	0,5	4,0
Nahka- ja kenkäteollisuus	498 568	14,1	439	1374 1392	1,3	3,4	1404 1434	2,1	3,7	1409 1447	2,7	4,4
Saha- ja levyteollisuus	3 922 3 990	1,7	3 367	1570 1587	1,1	1,3	1764 1830	3,7	3,7	1863 1980	6,3	6,1
Paperiteollisuus	9 574 8 909	-6,9	8 177	1899 1936	2,0	2,5	2047 2089	2,0	2,4	2355 2420	2,8	3,0
Puusepänteollisuus	1 350 1 442	6,8	1 152	1438 1481	3,0	2,6	1562 1610	3,1	2,6	1575 1646	4,5	3,8
Graafinen teollisuus	1 445 1 360	-5,9	1 077	1573 1582	0,6	1,9	1687 1701	0,9	1,7	1755 1803	2,7	2,8
Kemianteollisuus	9 019 9 079	0,7	7 693	1602 1624	1,3	2,9	1782 1790	0,4	2,4	2018 2039	1,0	3,2
Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus	1 357 1 149	-15,3	1 104	1791 1834	2,4	3,5	2173 2237	2,9	3,4	2682 2733	1,9	1,8
Kemian perusteollisuus	2 283 2 229	-2,4	1 956	1726 1761	2,1	3,0	1895 1923	1,5	3,3	2245 2294	2,2	3,7
Muovi- ja kemian tuoteteollisuus	5 379 5 701	6,0	4 633	1503 1527	1,6	2,7	1637 1648	0,7	1,7	1756 1800	2,5	3,6
Kumiteollisuus	929 922	-0,8	842	1775 1829	3,0	3,1	1997 2055	2,9	2,8	2089 2189	4,8	4,6
Lasikeraaminen teollisuus	1 204 1 156	-4,0	1 043	1534 1545	0,7	2,6	1748 1778	1,7	3,4	1837 1905	3,7	5,2

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %
Rakennustuoteteollisuus	3 838			1667			1760			1836		
	4 126	7,5	3 361	1687	1,2	2,6	1795	2,0	3,6	1903	3,6	4,9
Rakennusaineteollisuus	1 042			1703			1908			2019		
	1 159	11,2	967	1718	0,9	2,6	1963	2,9	4,4	2132	5,6	6,9
Muu rakennusaineteollisuus	642			1783			1973			2044		
	738	15,0	607	1786	0,2	2,7	2024	2,6	5,0	2183	6,8	8,9
Betoniteollisuus	2 628			1656			1705			1769		
	2 802	6,6	2 249	1678	1,4	2,8	1735	1,8	3,5	1822	3,0	4,3
Kivenjalostusteollisuus	168			1631			1714			1761		
	165	-1,8	145	1626	-0,3	0,8	1690	-1,4	0,1	1742	-1,1	0,4
Teknoliateollisuus (ilman malmikaivoksia ja rikastamoja)	35 568			1604			1785			1890		
	35 893	0,9	28 920	1620	1,0	2,9	1812	1,5	3,2	1929	2,1	3,7
Muu teollisuus												
Pahvin- ja paperinjalostusala	181			1624			1709			1783		
	177	-2,2	150	1657	2,0	3,4	1763	3,2	3,7	1887	5,8	6,2
Veneenrakennusteollisuus	778			1592			1616			1634		
	811	4,2	695	1610	1,2	2,3	1642	1,6	2,8	1662	1,7	2,8
Energiateollisuus	2 251			1766			1842			2026		
	2 305	2,4	1 804	1787	1,2	2,5	1854	0,7	2,4	2017	-0,4	2,0

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %
RAKENTAMINEN	20 273 22 412			1880 1905			1894 1921			1950 1987		
	10,6	14 660	1,4	1,8		1,5	1,9		1,9	2,2		
Talonrakennusala	7 546 7 883	4,5	5 497	1915 1946	1,6	2,7	1915 1946	1,6	2,7	1934 1973	2,0	3,0
Infra-ala (maa- ja vesirakennusala)	5 236 5 393	3,0	3 537	1733 1748	0,8	1,9	1756 1771	0,9	1,9	1872 1901	1,5	2,3
Talotekniikka-ala	3 753 5 565	48,3	2 829	2037 2026	-0,5	0,9	2068 2048	-1,0	0,8	2105 2092	-0,6	0,8
Sähköasennusala	1 097 1 942	77,0	880	2147 2091	-2,6	-0,3	2193 2118	-3,5	-0,4	2255 2172	-3,7	-0,8
Putkiasennusala	2 656 3 623	36,4	1 949	1992 1992	0,0	1,4	2017 2011	-0,3	1,4	2043 2050	0,3	1,6
Rakennusten ja rakennelmien viimeistely	1 345 1 220	-9,3	901	1736 1757	1,2	2,2	1737 1757	1,2	2,2	1742 1761	1,1	2,1
Maalausala	1 199 1 147	-4,3	840	1716 1744	1,7	2,4	1716 1744	1,6	2,4	1720 1748	1,6	2,3
Pelti- ja teollisuuseristysala	321 262	-18,4	217	1557 1579	1,4	3,2	1631 1648	1,1	2,0	1709 1712	0,2	0,3
Vedeneristys- ja tienpäällystysala	2 072 2 089	0,8	1 679	1967 1946	-1,1	-0,8	1976 1993	0,9	1,4	2083 2149	3,2	2,5
Vedeneristysala	785 677	-13,8	571	1955 1957	0,1	0,9	1956 1957	0,1	0,9	1957 1961	0,2	0,8
Asfalttiala	1 287 1 412	9,7	1 108	1975 1941	-1,7	-1,7	1989 2011	1,1	1,7	2163 2242	3,6	3,6
KULJETUS JA VARASTOINTI												
Ahtausala	1 859 1 792	-3,6	1 580	2152 2185	1,6	2,1	2288 2328	1,7	2,2	2534 2585	2,0	2,6

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansoiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.

Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %	4 / 2020 4 / 2021	Muu- tos %	ID %
PALVELUT												
Autoala	2 523 2 645	4,8	1 752	1920 1983	3,3	3,1	1970 2020	2,5	3,2	1991 2056	3,3	3,4
Autonrengasala	969 1 070	10,4	486	1401 1430	2,1	2,5	1414 1442	2,0	2,3	1460 1490	2,1	1,9
Tieto- ja verkostoteknologia-ala	2 201 2 185	-0,7	1 663	1800 1816	0,9	2,5	1825 1841	0,9	2,4	1932 1930	-0,1	1,4
Vartiointiala	5 000 4 622	-7,6	3 050	1196 1233	3,1	4,1	1338 1375	2,7	4,0	1499 1551	3,5	4,3
Kiinteistöpalveluala	15 469 16 825	8,8	10 336	1151 1169	1,5	1,8	1179 1199	1,7	2,0	1221 1256	2,9	2,8

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.